

νές, καὶ τοι οἰκοῦντες χώρας τερπνὰς καὶ εὐφόρους, καὶ γεννώσας ἄνδρας μαλακούς καὶ πρὸς πᾶσαν ἐπωφελῆ γύμνασιν ἀνεπιτηδείους, θέλοντες ν' ἀποκρύψωσι τὰ ἐκ τῆς εὐφορίας τοιαῦτα ἀτοπήματα, ἐπέβαλλαν ἀσκήσεις πολυειδεῖς εἰς τοὺς στρατιώτας, ὥστε τῶν στρατιώτῶν τούτων ἡ ἄνδριά ὑπέρειν καὶ τὴν τῶν κατοικούντων εἰς χώρας φύσει ἀκάρπους καὶ τραχεῖς οὕτω, παραδείγματος χάριν, εἰς τὸ ἀρχαῖον ἕστελειον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τοι τερπνοτάτης καὶ εὐφορωτάτης οὐσίας τῆς χώρας, τοσοῦτο ἴσχυσεν ἡ ἐκ τῶν νόμων τούτων ἀνάγκη, ὥστε ἔγεννήθησαν ἐν αὐτῷ ἄνδρες ἔξοχοι· καὶ, ἀν δὲ χρόνος δὲν ἦθελεν ἔξαλείψει τὰ ὄνδρατα αὐτῶν, ἤθελε φανῇ δτι ἵσαν εὐκλεέστεροι καὶ τοῦ Ἀλεξανδροῦ αὐτοῦ, καὶ πολλῶν ἀλλων, τῶν ὅποιων πρόσφρατος εἶναι εἰσέτι ἡ μνήμη. Καὶ ὅστις ἀκόμη ἤθελε παρατηρήσει τὸ ἕστελειον αὐτὸ τοῦ Σουλτάνου τῆς νεωτέρας Αἰγύπτου, καὶ τὸ στρατιωτικὸν τάγμα τῶν Μαρμαλούκων, πρὶν ἡ καταστρέψῃ αὐτὰ δὲ αὐτοκράτωρ τῶν Τούρκων Σελίμ, ἤθελεν ἰδεῖ πολλὰς ἀσκήσεις στρατιωτικὰς, καὶ ἤθελε γνωρίσει δτι ἀληθῶς ἐφθισθῆντα καὶ οὗτοὶ ἡν μαλακότητα καὶ ἀνανδρίαν, τὴν ὅποιαν ἡ εὐφορία τῆς χώρας ἤθελε προξενῆσει, ἀν ἵσχυροι νόμοι εἰς τοῦτο δὲν ἀντέκειντο. Λέγω λοιπόν, δτι φρονιμώτερον εἶναι νὰ κτίζεται ἡ πόλις ἐπὶ χώρας εὐκάρπου, δσάκις τὰ ἀτοπήματα τῆς εὐκαρπίας ταύτης περιορίζονται διὰ τῶν νόμων. Ἠθέλεν δὲ μέγας Ἀλέξανδρος νὰ κτίσῃ πόλιν πρὸς δόξαν αὐτοῦ· καὶ προσῆλθεν εἰς αὐτὸν Δεινοκράτης ἀρχιτέκτων προτείνων νὰ ἔγειρη τὴν πόλιν ταύτην ἐπὶ τοῦ ὄρους Ἀθωνος, δπου καὶ ἡ θέσις ἡτον ὄχυρα, καὶ ἡ πόλις ἤδυνατο νὰ σχηματισθῇ εἰς τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ ἔχῃ σχῆμα ἀνθρώπου, πυαγμα θαυμαστὸν καὶ

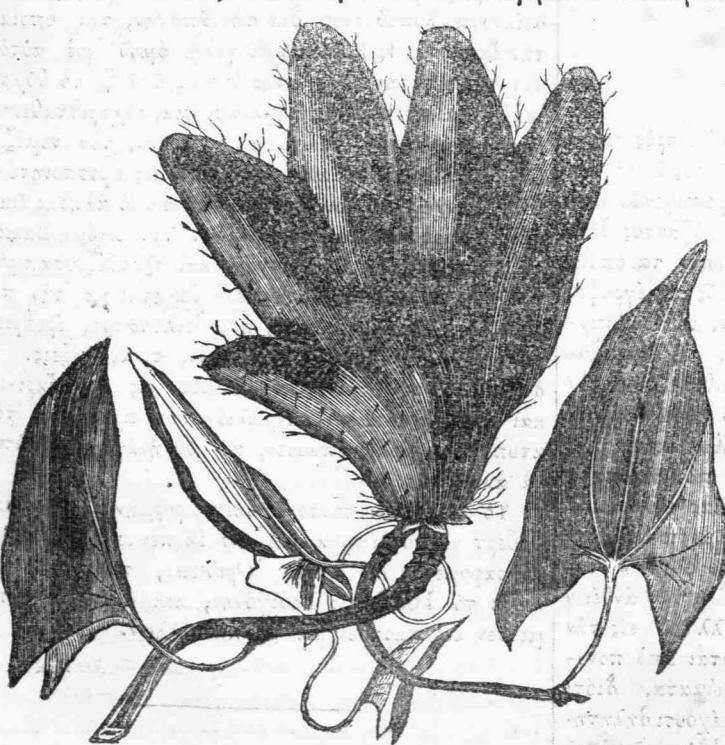
σπάνιον, καὶ ἀξιον τῆς μεγαλειότητος αὐτοῦ. Ἐωτήσαντος δὲ τοῦ Ἀλεξανδροῦ πόθεν οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ἐκείνης ἦθελαν ἔχει τὰ πρὸς τὸ ζῆν, δ ἀρχιτέκτων ἀπεκρίθη δτι περὶ τούτου δὲν ἐσκέφθη. Τότε ἔγέλασεν δ Ἀλεξανδρος, καὶ, παραιτήσας τὸ ὄρος τοῦ Ἀθωνος, ἔκτισε τὴν Ἀλεξανδρειαν, δπου οἱ κάτοικοι ἐμελλαν νὰ ζῶσιν ἐν ἀνέσει διὰ την εὐκαρπίαν τῆς γῆς, καὶ τὰς ἐκ τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ Νείλου εὐπορίας. Ο ἔξετάζων λόιπον τὴν οἰκοδομὴν τῆς Ρώμης, θέλει κατατάξει αὐτὴν μετὰ τῶν ἀνεγειρομένων ὑπὸ ἐτεροχθόνων μὲν, ἀν θεωρήσῃ ὡς πρῶτον οἰκιστὴν αὐτῆς τὸν Αἰνειαν, ὑπὸ αὐτοχθόνων δὲ, ἀν τὸν Ίωμύλον. Ἀλλ ὁ πωταδήποτε ἔχῃ τὸ περὶ τούτου, θέλει ἀποδώσει θεωρίας εἰς αὐτὴν ἀρχὴν ἐλευθέρων καὶ ἀνεξάρτητον. Θέλει ἰδεῖ προσέτι (ώς παρακατιόντες θέλομεν εἶπει) εἰς ποίκις ἀνάγκας καθυπέβαλλαν αὐτὴν οἱ νόμοι τοῦ Ίωμύλου, τοῦ Νουμᾶ καὶ τῶν ἀλλων νομοθετῶν ὥστε ἡ εὐφορία τῆς χώρας, ἡ ἐκ τῆς θαλάσσης εὐπορία, αἱ συνεχεῖς νίκαι, τὸ μέγεθος τῆς αὐτοκρατορίας, ἐπὶ πολλοὺς αἰώνας δὲν ἤδυνατον νὰ τὴν διαφθείρωσι, καὶ διετήρησαν αὐτὴν πλήρη τοσούτων ἀρετῶν, δσαι ποτὲ πολιτείαν ἀλλην ἐπὶ τῆς γῆς δὲν ἐκδύσησαν. Ἐπειδὴ δὲ τὰ παρ' αὐτῆς πραχθέντα, καὶ παρὰ τοῦ Τίτου Λιβίου διασαλπιζόμενα ἔργα, ἡ κατὰ κοινὴν ἡ κατ' ίδειν γνώμην ἐπράχθησαν, καὶ ἡ ἐντὸς ἡ ἐκτὸς τῆς πόλεως, θέλω λαλήσει κατὰ πρῶτον περὶ τῶν ἐντὸς καὶ κατὰ κοινὴν γνώμην πραχθέντων, δσα νομίσω ἀξια μεγαλητέρας ἀναπτύξεως, προσθέτων ὅλα τὰ παρ' αὐτῶν ἐξαγόμενα πορίσματα· καὶ διὰ τῶν περὶ τούτου δμιλιῶν θέλω περατώσει τὸ πρῶτον Βιβλίον, ἡτοι τὸ πρῶτον μέρος, τοῦ πονηματός μου.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΔΙΟΣΚΟΡΕΙΑ (Yamswurzel).

Διάφορα εἰδη τοῦ γένους τῶν φυτῶν τῶν ἐπιλεγομένων Διοσκόρεια παρέχουσιν ἐπωφελεῖς βίζας, 'Γάμου

βίζας ὄνομαζομένας. Αῦται ἐμπεριέχουσιν εἰς τὴν πρόσφατον κατάστασίν των δριμεῖάν τινα ὅλην, ἡτις προξενεῖ καυσικωτάτην γεῦσιν, ὥστε ἔνεκα αὐτῆς μᾶλλον δηλητηρώδη δύνανται νὰ ὀνομασθῶσιν· καὶ τόσον δρυμὺς εἶναι δ ἐκ τῆς ἀγριας βίζης ἐκθλιβόμενος ὁπός, ὥστε ἐπιφέρει τῆς ἐπιδερμίδος δυνατὸν κνισμόν. Μ ὅλον τοῦτο διὰ τῆς καλλιεργείας, ἡτις ἀπασχολεῖ πλῆθος ἀνθρώπων, ἐλαττοῦται δριμύτης αὐτῶν, καὶ δ γεῦσις τῆς βίζης ἀποκαθίσταται γλυκεῖα καὶ μᾶλλον εὐάρεστος. Εἰς τὴν Σουρινάμην γίνονται βίζαι τόσον μεγάλαι, ὥστε μίαρδον ζυγίγει 40—60 λίτρας. Αναφέρουσι δέ τινες περιηγηταί δτι ὑπάρχουσι βίζαι δγκωδεῖς τὰς δποιας 4 ἀνθρώποι σχεδὸν δὲν δύνανται νὰ μετακομίσωσιν. Αἱ βίζαι αἵτινες εἶναι εἰσέτι ὑποπτοι εἰς τὴν ύγειαν ἔνεκα τῆς δριμύτητός των ἀφίγονται πρότερον εἰς

θαλάσσιον ὅδωρ καὶ δί' αὐτοῦ γίνονται ὡδύτεραι εἰς θρῶτιν. Ή δέ τι παρέχει μεγάλας ωρειάς καὶ χορηγεῖ εἰς χιλιάδας ἀνθρώπων τῶν μερῶν τούτων, οἱ δόποιοι στεροῦνται πάσης ἀλλής προμηθείας, τροφὴν ἀξιόλογον· εἰς τὴν τέφραν ἐψήθεῖσα η δέ τι τρώγεται ὡς ὁ ἄρτος. 'Ωσαύτως δὲ κατασκευάζονται ἔξ αὐτῆς καὶ ἄλλα τινὰ φαγητά διὰ προσθήκης ὀλιγῆς ὄρύζης η ἐντοπίων ἀρωμάτων. 'Η τοῦ φυτοῦ τούτου αὔξοσις γίνεται η διὰ τῆς ιδίας ὥριζης, ητις κατατέμνεται εἰς μικρὰ κομμάτια καὶ ἐνθάπτεται εἰς τὴν γῆν, η διὰ σπόρων.

Ε. Α.

ΠΛΟΥΜΙΕΡΑ. (Plumiera)

Τὸ γένος τοῦτο ἐπωνυμάσθη Πλουμιέρα πρὸς τιμὴν τοῦ Βοτανικοῦ Καρόλου Πλουμιέρου, ζῶντος κατὰ τὸν ίζ. αἰῶνα, δόδοι πορήσαντος διὰ τῶν πρωτογενῶν δασῶν τῆς Νοτίου Αμερικῆς, καὶ ἀνακαλύψαντος διάφορα νέα φυτὰ ἄγνωστα προλαβόντως, τὰ δόποια ἐπιστρέψας εἰς τὴν πατρίδα του ἀκριβῶς περιέγραψε. Μεταξὺ τῶν διαφόρων εἰδῶν τοῦ γένους τούτου ὑπερτερεῖ τὸ ἔχον ἄνθη ἐρυθρὰ ώραιάτατα, καὶ ὀνομαζόμενα ὑπὸ τῶν Βοτανικῶν Πλουμιέρα ἐρυθρά· τὸ φυτὸν τοῦτο εἶναι μικρὸν δενδρύλλιον 5—6 ποδῶν ὕψους, καὶ ἔγχώριον εἰς τὴν Σουνίαμην καὶ Αμερικήν. Εἰς τὰ ἄκρα τῶν κλόνων ἐκβλαστάνουσι τά ωρικάτατα ἄνθη σταχυοειδῶς. Ἐνέκα δὲ τῆς εὐωδίας τὴν δόποιαν ἐπέμπουσι καὶ τῆς ὄμοιότητος αὐτῶν μετά τοῦ ίασμοῦ ἐπωνυμάσθη τὸ ωραιότατον τοῦτο φυτὸν «δένδρον Ιάσμιον». Μ' δόλον τοῦτο η εὐωδία τῶν ἀνθέων δὲν εἶναι δλῶς διόλου ἀβλαβής, ἀλλ' οἱ εἰς τὴν ἐπιόροήν της ἐκτιθέμενοι προσβάλλονται ἀπὸ πονοκέφαλον καὶ ἄλλα φαρμακέρα συμπτώματα, διότι καὶ διάφορα τοῦ φυτοῦ ὅργανα ἐμπεριέχουσι δηλητηρίωδες καὶ δριμὺ γάλα. Εν ἔτερον εἶδος τοῦ αὐτοῦ

γένους διομάζεται «Ἐντροπαλαία η σεμνὴ Πλουμιέρα» (Plumiera Pudica), καθότι τὰ ἄνθη της ποτὲ δὲν ἀνοίγουσιν ὅλως διόλου, ἀλλὰ μένουσιν ἡμίκλειστα, καὶ διὰ τοῦτο οἱ κάτοικοι τῶν μερῶν τούτων ὀνομάζουσι τὰ ἄνθη «Παρθένους η σεμνά». «Η δύση η ἐκπεμπομένη παρὰ αὐτῶν ὑπερτερεῖ, ως λέγουσι, πάσας τὰς ἄλλας εὐωδίας τοῦ Βακάνειου τῶν φυτῶν.

Ε. Α.

ΠΟΙΚΙΛΑ ΔΙΑΦΟΡΑ.

Οἱ τρεῖς Βακάνοι. Εἶναι γνωστὸν, δτι η Μαρία Λάρε, Κυρία Γουρνάϊ, ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ἐπισημοτάτων γυναικῶν καὶ συγγραφέων τῆς ἐποχῆς της. Γράτια ηδη ἐπεύμποτες νὰ ἰδῃ τὸν Βακάνον, τὸν θουκολικὸν ποιητὴν, τότε πολὺ φημιζόμενον, καὶ οὗτος προσδιώρισεν ἡμέραν διὰνὰ ἐπιτικεφῆ τὴν σεβασμίαν Κυρίαν. Δύο φίλοι τοῦ Βακάνου, γνωριζόντες τὴν ὥραν καθ' θν ἔμελλε νὰ γίνη ἡ ἐπιτικεψία, ἐπενόησαν ἀστειότητα, ητις, ως θύλομεν ίδει, ἐπένυχεν ἐντελῶς. Ο εἰς ἔξ αὐτῶν παρουσιάζεται μίαν ὥραν πρὸ τῆς ἐπιτικεψίας εἰς τὴν Κυρίαν Γουρνάϊ ὑπὸ τὸ δόμοια τοῦ Κ. Βακάνου. Χαίροντα πολὺ η Κυρία, ἐδέχθη ἐξαιτίας τὸν φυεδὴ Βακάνον, δτις ως ἀνθρωπος; τοῦ κόσμου καὶ πνευματώδης, ἐκαμε πολὺ λόγον περὶ τῶν συγγραμμάτων της, καὶ ἀνεχώρησε μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἀφήσας αὐτὴν πλήρη εὐχαριστήσεως. Μόλις δ' ἐξῆλθε, καὶ εἰδοποιοῦσι τὴν Κυρίαν Γουρνάϊ, δτι ηλθεν ὁ Κύριος Βακάνος. 'Η Κυρία ἐνδύμεσεν δτι ἐλησμόντη τι, καὶ ἐγέρεται διὰ νὰ τὸν δεχθῇ, δταν μὲ μεγάλην ἀπορίαν ἀλέπη εἰσερχόμενον πρόσωπον ἀγνώριστον καὶ δλῶς διάφορον τοῦ Κ. Βακάνου, δτις πρὸ μικροῦ τὴν ἀπάτην, τὸν δόποιαν τὴν ἔκχριον. 'Η Κ. Γουρνάϊ γελᾷ ὅμοι μὲ αὐτὸν διὰ τὴν ἀπάτην αὐτὴν, τῆς δόποιας ὑπῆρξε τὸ θύμα. 'Εξέρχεται οὗτος, καὶ η γραίκ Κυρία, εὐχαρισταθεῖσχ περισσότερον τοῦ πρώτου ἀπὸ τοῦτο, τὸν νομίζει ως ἀληθῆ Βακάνον καὶ τὸν ἄλλον ως προσποιητόν. Άλλ' ἐξαρχομένου τοῦ δευτέρου τούτου, ὁ ἀληθῆς Βακάνος παρουσιάζεται προσωπικῶς. Τί! ἀλόμη Βακάνοι; κραυγάζει η Κ. Γουρνάϊ, καὶ πλησιάζουσα πρὸ τὸν ποιητὴν, ἐρωτᾷ αὐτὸν, ἐὰν ἔρχηται νὰ τὴν περιπατήῃ. Ο Βακάνος, δτις ητο δειλότατος, ἐρυθρίζει, καὶ μόλις ἐδυνήθη νὰ φελλίσῃ τινάς λέξεις. Ο δισταγμός του πείθει τὴν Κυρίαν εἰς δτι ἔκρινε, καὶ λαμβάνουσα τὸ σανδάλιόν της, ἀρχίζει νὰ τὸν κυττάῃ, καὶ μόλις ἐπκυττάει, ἀφ' οὐ ήνάγκασεν αὐτὸν νὰ ἀναγωρήσῃ.

Τὸ ἀνέλιδοτον τοῦτο ἐδώκεν ἀφορμὴν εἰς τὸν Βοζ-Ροζέρτ νὰ συνθέσῃ καμωδίαν ἐκ πέντε πράξεων, ἐπιγραφομένην οἱ τρεῖς 'Ορόσται, παρασταθεῖσαν κατὰ τὸ 1652 εἰς Βουργόνην, καὶ ἔκποτε ἐχρησιμεύσεν ως παράδειγμα πολλῶν ἀλλων.